

Asia: VN/8329/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Kotoutumislain korvaukset (61-62 §)

-

Maksu käyttämättä jääneen tapaamisen tulkkauksekustannuksesta (32 a §)

-

Alaikäisenä yksin tulleiden tuki (34, 69 §)

-

Pakolaisten vastaanotto (44 §)

-

Muut huomiot

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry keskittyy lausunnossaan vain omaan toimialaansa eli kulttuuriseen kotouttamiseen. Maahanmuuttajaäitien kotoutuminen on erikseen mainittu hallitusohjelmassa. Kulttuuriosallistumisen edistäminen ja kulttuurinen kotouttaminen ovat yksi ratkaisu. Maahanmuuttajaäitien kulttuurisesta kotouttamisesta on hyviä kokemuksia.

Kulttuuripalveluista kirjastot tavoittavat maahanmuuttajat jo nyt erittäin hyvin. Esimerkiksi tutkimus maahanmuuttajille suunnatuista palveluista Mikkelissä kertoo, että Tutkimuksessa selvisi, että maahanmuuttajilla on yleisesti positiivinen mielikuva

kirjastosta. Taustatekijät eivät vaikuttaneet mielipiteisiin kirjastosta eikä kirjaston käyttöön, eli kirjasto on onnistunut saamaan asiakkaita kaikista eri ryhmistä. Eniten maahanmuuttajat toivoivat lisää sanakirjoja ja vieraskielistä kirjallisuutta. Tapahtumiin osallistumiseen oli mielenkiintoa, mutta monet eivät olleet nähneet niistä ilmoituksia missään.

Tampereella puolestaan on maahanmuuttajien kulttuurisessa kotouttamispolussa ollut kohderyhmänä työvoiman ja opintojen ulkopuolella olevat maahanmuuttajat so maahanmuuttajaäidit ja työssä on hyödynnetty erityisesti museoita. Museot ovat pääsääntöisesti aukioloajoiltaan sopivia ja sisällöiltään tukevat yhteiskunnan ja sen kulttuurin ymmärrystä. Tampereen museotoimessa kaikki maahanmuuttajaryhmät ovat opettajien tai ryhmänvetäjien johdolla museoiden maksuttomia asiakkaita. Ryhmän tulee ilmoittaa saapumisestaan museoon etukäteen. Ilmaiskäynnit eivät koske yksittäisiä ihmisiä, vaan pelkästään ryhmiä.

Lisäksi Tampereella kulttuurista kotouttamistyötä - Minunkin Tampereeni -toimintamuotoa - toteutetaan yhdessä maahanmuuttajien sosiaalipalvelujen kanssa. Toiminta on esimerkiksi ryhmiä, joiden ohjelmassa on muun muassa ohjattuja vierailuja uuden kotikunnan käyntikohteisiin, taidelähtöisiä työpajoja ja luontoretkeä. Minunkin Tampereeni tarjoaa myös yksilöllistä ohjausta esimerkiksi taideharrastuksen pariin sekä osallistujan kotiin vietäviä räätälöityjä taidetyöpajoja.

Tavoitteena on löytää osallistujien erityistarpeisiin sopivia tapoja kotoutua ja rakentaa identiteettiä, tutustua ja kiinnittyä uuteen kotikuntaan sekä löytää voimavaroja arkeen.

Osallistujat ohjautuvat toimintaan mukaan maahanmuuttajapalveluiden kautta. Maahanmuuttajapalveluiden asiakkaita ovat Tampereelle muuttaneet kiintiöpakolaiset sekä turvapaikkahaun kautta oleskeluluvan saaneet maahanmuuttajat ja heidän perheenyhdistämisen kautta saapuneet perheenjäsenensä.

Osallistuminen kulttuuri- ja taide-elämään ja kulttuuriharrastuksiin lisää sosiaalista vuorovaikutusta, tukea ja luottamusta sekä tarjoaa osallistujille kokemuksia nähdäksi, kuulluksi ja arvostetuksi tulemisesta.

Kulttuuriharrastukset myös lisäävät sosiaalisten verkostojen määrää ja laatua sekä luottamusta muihin ihmisiin. Taidetoiminnassa voi mahdollistua arvokas kokemus vastavuoroisesta tuesta sekä kannustuksesta. Erilaisiin yhteisöihin kuuluminen ja merkitykselliset sosiaaliset kontaktit ennaltaehkäisevät lukuisten tutkimusten mukaan syrjäytymistä ja monia muita ikäviä tilanteita, joiden sekä inhimilliset että taloudelliset kustannukset voivat koitua korkeiksi. Siksi maahanmuuttajaäitien kulttuuri-osallistumista kannattaa erikseen edistää.

Meriläinen Rosa
Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry